

Petra Soukup, Každodenní život dětí ve městě (14. – 16. století) v ikonografických a hmotných pramenech. Bakalářská práce. Praha, FHS UK 2020, 100 s., 72 obrazových příloh

oponentský posudek

Předložená bakalářská práce se zabývá každodenním životem dětí ve středověkém městě v oblasti západní a střední Evropy od 14. do 16. století a to ve světle ikonografických a hmotných pramenů. V této souvislosti je třeba ocenit jasné časové, teritoriální i sociální vymezení tématu. Přesto se nabízí otázka, podle jakých kritérií autorka identifikovala ve svém materiálu sledovanou skupinu dětí do sedmi let.

Petra Soukup si je správně vědoma toho, že nevyužití písemných pramenů může limitovat výsledky jejího bádání (s. 8). Primární prameny zná prostřednictvím databází (obrazové) a sekundární literatury (archeologické), přičemž je třeba ocenit množství dohledaného materiálu, zejména pokud jde o ikonografické prameny. V práci nechybí zhodnocení předchozí odborné literatury a s primárními i sekundárními prameny pracuje autorka kriticky. Přesto se bohužel objevuje faktografická chyba vycházející z nedokonalého čtení literatury, neboť pokud se ve středověku nepracovalo v neděli a během církví vyhlášených svátků, nemohl mít pracovní týden vždy celých šest dní (viz s. 22 pozn. 63).

Je však třeba ocenit jasně formulované výzkumné otázky, na které Petra Soukup odpovídá v empirické části práce a výsledky svého bádání rovněž shrnuje v závěru. Na některé otázky mohou pochopitelně dát obrazové a hmotné prameny odpověď jen velmi obtížně: např. kolik času měly děti na zábavu či jaký postoj k dětem zaujímal církev. Pokud se autorka k těmto problémům vyjadřuje, pak na základě sekundární literatury, která zjevně vychází z písemných pramenů. Považoval bych za vhodné tuto skutečnost v závěru práce uvést.

Hlavní slabinu předložené bakalářské práce však spatřuji v tom, že přestože se autorka přihlásila ke komparativní metodě, resp. porovnání hmotných a písemných pramenů (s. 13-15, 50), takováto komparace se systematictěji objevuje jen v kapitole 3.5. Ostatní kapitoly empirické části vychází převážně z obrazového materiálu, který je interpretován s pomocí odborné literatury, která tak do značné míry supluje písemné prameny. Pokud jde o ikonografický materiál, vycházela Petra Soukup převážně ze západoevropských zdrojů. Archeologické prameny naopak reprezentují střeoevropské či česko-moravské prostředí. To může být limitující faktor, ale na druhou stranu by tato skutečnost mohla být také předmětem užitečné komparace. V neposlední řadě by bylo vhodné v závěru práce lépe ukotvit autorčiny badatelské výsledky v rámci dosavadního stavu poznání.

Po formální stránce je potřeba ocenit jasně strukturovaný text. Bohužel se však objevují celé pasáže bez odkazu na zdroj informací (s. 23-25). Překlepy (s. 7, 17, 32) či nedokonalosti technického rázu (neúplná citace v pozn. 63) lze ale dohledat jen ojediněle. Předloženou práci je možno vnímat velmi pozitivně zejména v heuristické části, která se odrazila v rozsáhlé obrazové příloze. Z uvedených důvodů navrhuji hodnotit bakalářskou práci Petry Soukup známkou *velmi dobře*.

V Praze 2.9. 2020

Mgr. Marek Suchý, Ph.D.